

Beste leerkracht

Met dit lesmateriaal kunt u uw leerlingen voorbereiden op het toneelstuk 'Ja Zaza ja' van Compagnie RiZOTTO.

De leerlingen hoeven dit lesmateriaal niet per se doorgenomen te hebben om naar de voorstelling te komen, maar het is wel erg handig om de voorstelling beter te begrijpen.

We stellen voor dat u aan de hand van de volgende bladzijden één of meer lessen organiseert. De leerlingen zullen met behulp van dit lesmateriaal al vertrouwd raken met de moeilijkste woordenschat uit de voorstelling. Op die manier zullen ze in het theater beter kunnen volgen. U kiest zelf wat en hoeveel u van dit lesmateriaal gebruikt en op welke manier u dat doet. We doen telkens enkele suggesties voor werkvormen maar uiteraard bent u als leerkracht het best geplaatst om in te schatten welke werkvorm het meest geschikt is voor uw leerlingen. U bent vrij om de oefeningen aan te passen zodat u ze helemaal op maat van uw leerlingen kunt inzetten in de les.

We willen benadrukken dat al het lesmateriaal optioneel is, en dat u er niet al te schools mee hoeft om te gaan. We koppelen bewust geen echte oefeningen aan het toneelstuk, omdat de kinderen dan weer een 'studeer'-situatie wordt opgedrongen, terwijl we dat net niet beogen. We willen dat ze zich amuseren, in het Nederlands!

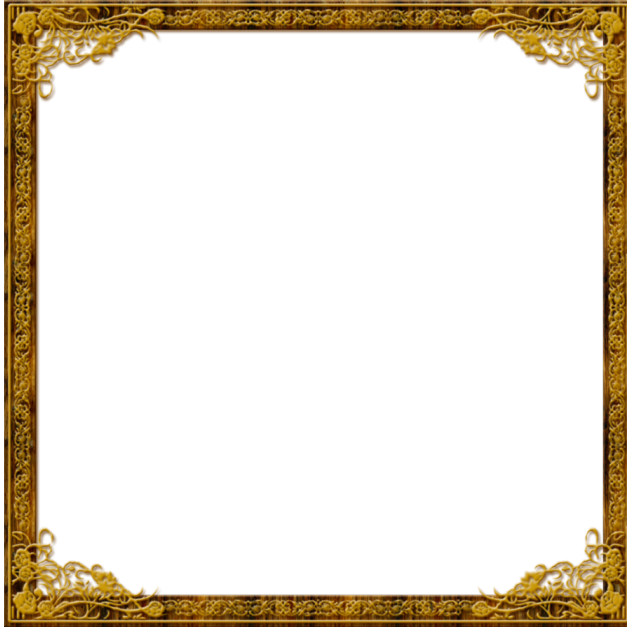
In dit pakketje vindt u ook een evaluatieformulier dat u mag invullen en ons terugbezorgen. We weten namelijk graag wat u vindt van de voorstellingen die we maken of didactisch ondersteunen. U kunt het ook na een evaluerend klasgesprek door de leerlingen zelf laten invullen. We wensen u alvast een prettige voorbereiding. Graag tot binnenkort!

vzw Fast Forward en vzw 'de Rand',
voor Compagnie RiZOTTO

de personages

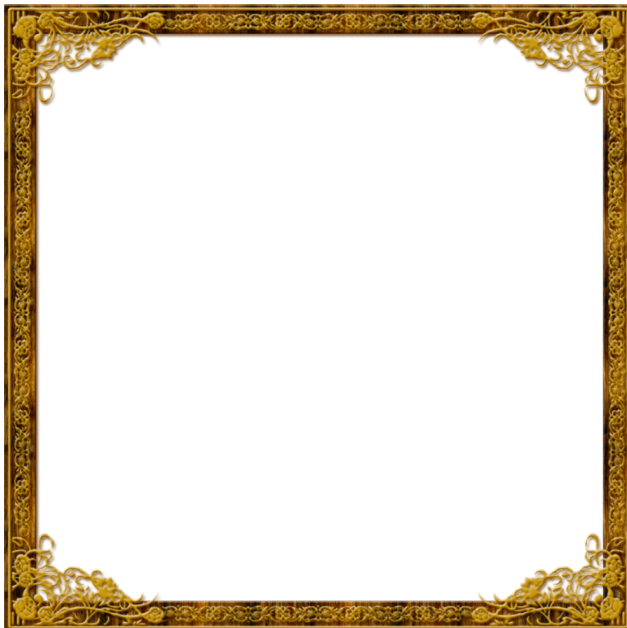
Deze personages spelen een rol in het verhaal. Hoe zien ze eruit, denk je? Maak een tekening in het kadertje.

Zaza

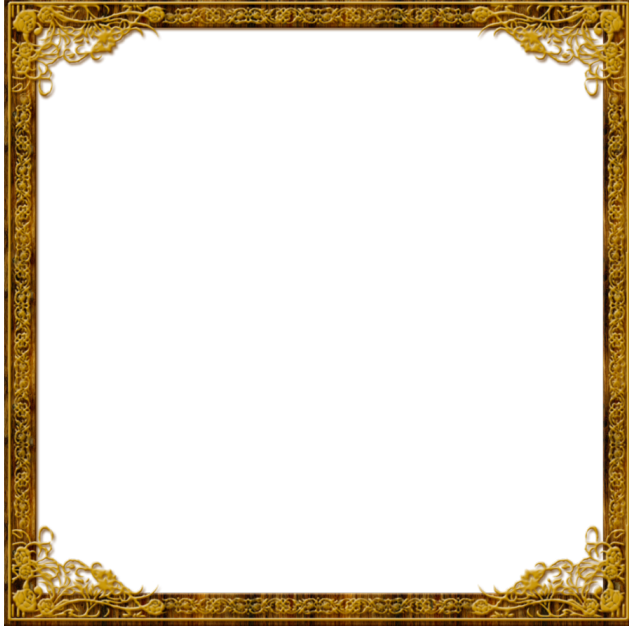
- is vaak alleen
- heeft geen vrienden, behalve haar tablet

Betty

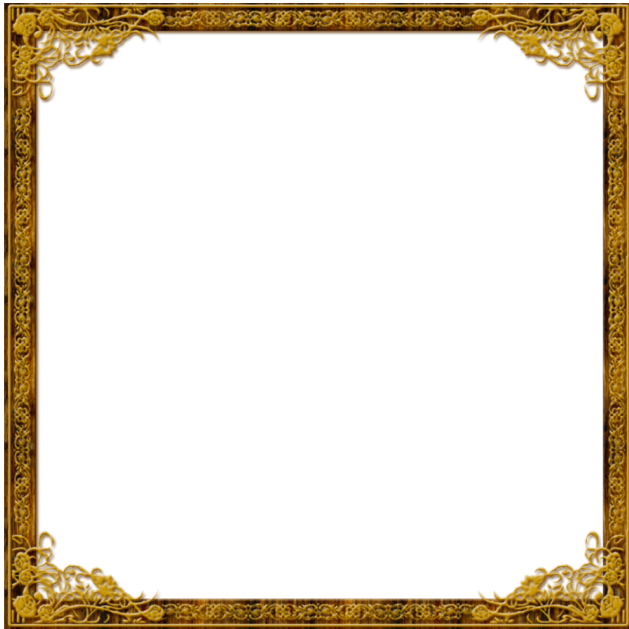
- is een tablet die kan praten
- is de enige vriend van Zaza

Monsieur Expert

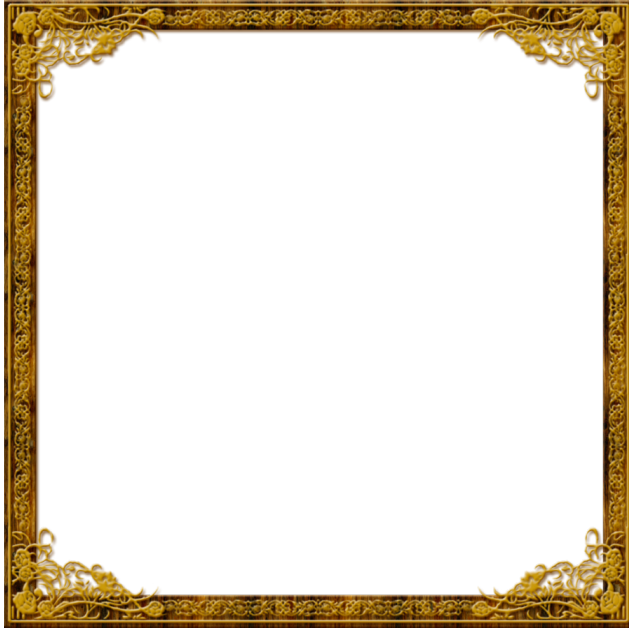
- kan alles repareren
- is verliefd

Kikker

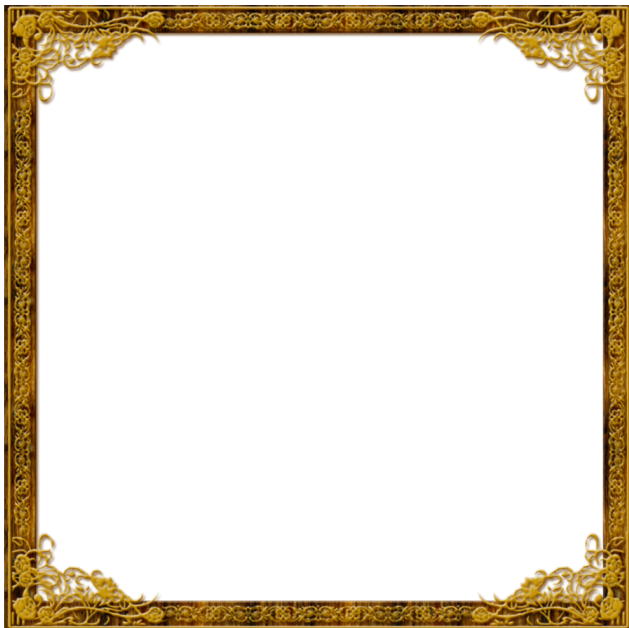
- kan niet praten
- kan heel goed dansen

Igor de Wolf

- komt uit Rusland
- is een crimineel, maar
toch sympathiek

Nabil

- zit in de klas van
Zaza
- is een nerd

Noot voor de leerkracht: Het is leuk om een tijdslimiet op het tekenen te zetten, bijvoorbeeld 1 minuut per personage. U kunt er dan een spreekoefening aan vasthangen door de leerlingen elkaars tekeningen te laten vergelijken.

U kunt de personages ook verdelen over de klas zodat niet alle leerlingen alle personages tekenen.

Dit is Zaza. Zij is het hoofdpersonage.

Wat denk je als je haar ziet? Wat is haar karakter?
Omcirkel de woorden die volgens jou bij haar passen.

lief – vriendelijk – koppig – beleefd – agressief – onbeleefd – brutaal
druk – gevaarlijk – intelligent – idioot

Noot voor de leerkracht: u kunt de woorden ook projecteren zoals hieronder als u een beamer hebt en de woorden eerst semantiseren (ze komen allemaal voor in de voorstelling). Daarna kunt u de leerlingen vragen welke woorden volgens hen bij Zaza passen en welke niet. Hier zijn geen juiste of foute antwoorden, het gaat om wat de leerlingen zelf denken.

het verhaal

noot voor de leerkracht: We hebben twee versies gemaakt van onderstaande oefening, de eerste is vrij makkelijk, op A2-niveau, de tweede is iets moeilijker, eerder op B1-niveau.

Versie 1 (niet zo moeilijk)

Wil je meer weten over het verhaal? Lees dan de zinnen hieronder. Ze staan niet in de juiste volgorde. Kun jij ze op de correcte plaats zetten? De eerste zin staat al goed.

1	Er was eens een meisje.
...	Eigenlijk vindt ze alles stom,
...	Ze heette Zaza.
...	behalve haar tablet, Betty.
...	Die naam vindt ze zelf stom.

Oplossing:

Er was eens een meisje. Ze heette Zaza. Die naam vindt ze zelf stom. Eigenlijk vindt ze alles stom, behalve haar tablet, Betty.

Versie 2 (moeilijker)

Wil je meer weten over Zaza? Lees dan de zinnen hieronder. Ze staan niet in de juiste volgorde. Kun jij ze op de correcte plaats zetten? De eerste zin staat al goed.

1	De voorstelling 'Ja Zaza ja' gaat over een meisje.
...	Zaza is ook heel brutaal en onbeleefd.
...	Dat is de enige met wie ze goed kan praten.
...	Eigenlijk vindt ze alles stom.
...	Daarom heeft ze geen vrienden, behalve haar tablet, Betty.
...	Die naam vindt ze zelf heel stom.
...	Haar naam is Zaza.
...	Maar vandaag wordt alles anders ...
...	Ze heeft dus een grote mond.

Oplossing:

De voorstelling 'Ja Zaza ja' gaat over een meisje. Haar naam is Zaza. Die naam vindt ze zelf heel stom. Eigenlijk vindt ze alles stom. Zaza is ook heel brutaal en onbeleefd. Ze heeft dus een grote mond. Daarom heeft ze geen vrienden, behalve haar tablet, Betty. Dat is de enige met wie ze goed kan praten. Maar vandaag wordt alles anders ...

Inleidende spreekoefening

Noot voor de leerkracht: u kunt deze vragen klassikaal stellen of in kleine groepjes laten bespreken.

Wat zijn emoties of gevoelens?

Welke gevoelens ken je in het Nederlands?

Als anderen jou zouden beschrijven, welke emotie zouden ze dan noemen, denk je? Waarom?

Wanneer heb je je de laatste keer heel blij gevoeld? Hoe kwam dat?

Wanneer heb je je de laatste keer heel triest gevoeld? Hoe kwam dat?

Voel je je soms eenzaam? Wat doe je dan?

Ben je al eens verliefd geweest?

Woordenschat: emoticons

Wat zijn emoticons?

Gebruik je soms emoticons? Welke?

Hoe ziet je favoriete emoticon eruit? Kun je die tekenen?

Hieronder zie je een aantal emoticons. Met welke gevoelens kun je ze verbinden?

1. 😊	a. bang
2. 😓	b. timide/verlegen
3. 😬	c. blij
4. 😡	d. moe
5. 😨	e. heel boos
6. 😴	f. triest
7. 😞	g. verliefd
8. 😫	h. wanhopig
9. 😍	i. boos

Noot voor de leerkracht: hieronder vindt u een andere versie van deze opdracht. Als u de woorden en de emoticons uitknipt, kunt u er een matchoefening of een memory mee maken.

	bang
	timide/verlegen
	blij
	moe

heel boos

triest

verliefd

wanhopig

boos

schrijfoefening: gevoelsdagboek (idee: briebrieblooms.com)

Noot voor de leerkracht: In een gevoelsdagboek kunnen de leerlingen noteren hoe ze zich voelen en waarom. U kunt daarvoor de emoticons uit de opdracht hierboven gebruiken, maar ook de personages uit de film 'Inside Out' zijn hiervoor uitermate geschikt.

Waarschijnlijk kennen de leerlingen de film en de personages al. Als dat niet zo is, kunt u ze nog even kort introduceren met onderstaande foto's en beschrijvingen.

Dit is **Plezier**.

Zij wil er alles aan doen om iemand blij te maken en te houden. Ze is optimistisch en ziet het leuke in elke situatie.

Dit is **Woede**.

Hij wil altijd dat alles eerlijk verloopt. Hij is vurig en vol passie, en kan snel ontploffen als de dingen niet gaan zoals hij wil.

Dit is **Verdriet**.

Zij zou graag wat optimistischer zijn, maar ze vindt het heel moeilijk om positief te denken.

Dit is **Afkeer**.

Ze heeft over alles een mening. Ze is altijd eerlijk maar vaak ook onbeleefd en brutaal.

Dit is **Angst**.

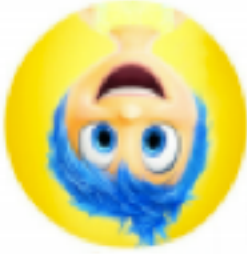
Hij is bang voor alles en iedereen.

Welk personage past het best bij Zaza, denk je? En bij jou?

Heb je al deze emoties al eens gevoeld? Welke emoties voel je graag? Welke niet?

Hoe voel je je vandaag? Hoe komt dat? Vul het blaadje hieronder in.

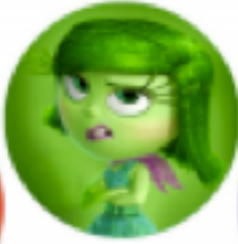
VANDAAG VOEL IK ME ...

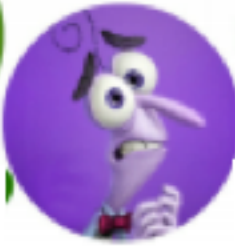
BLIJ

BOOS

BAH!

BANG

TRIST

OMDAT ...

datum: _____

Proefjes (bron: www.insciencefestival.nl)

Noot voor de leerkracht: Emoties kunnen ingewikkeld zijn en kunnen heel sterk beïnvloed worden door je omgeving. Door deze proefjes in de klas te doen, eventueel in kleinere groepjes, kun je dit de leerlingen zelf laten ervaren.

1. Vraag de helft van de kinderen in de klas om een pen vast te houden tussen hun tanden. Laat vervolgens een grappig filmpje zien. Vraag vervolgens wie het filmpje grappig vond en wat voor cijfer ze het filmpje zouden geven. Waarschijnlijk vinden de kinderen met pen in hun mond het filmpje grappiger dan de rest. Dit komt doordat wanneer je een pen tussen je tanden houdt je dezelfde gezichtspieren gebruikt als wanneer je lacht en als je lacht, vind je iets grappig of leuk. Een variant hierop is dat de docent met één leerling stiekem afsprekt dat hij of zij heel hard moet lachen tijdens het bekijken van een (saai) informatief filmpje. Bekijk of dat de rest van de klas meelacht en bespreek waarom ze dit wel of niet deden.
2. Vraag de helft van de leerlingen om met hun hoofd naar beneden langzaam door de gang te lopen. Vraag de andere helft om vrolijk door de gang te huppelen. Laat de leerlingen hierna een cijfer geven voor hoe vrolijk ze zich voelen. Waarschijnlijk zijn de kinderen die huppelden vrolijker dan de leerlingen die langzaam en bedroefd liepen. Bespreek met de leerlingen hoe ze denken dat dit komt.

Zelf een filmpje maken (bron: www.insciencefestival.nl)

Tijd: minimaal 2 uur

Benodigdheden: camera's en computers met bewerkingsprogramma (bv Windows Movie Maker) of tablet met montage-app erop, leeg blad voor storyboard, aankleding voor hoofdrolspelers.

Voor de leerkracht: In deze opdracht maken leerlingen zelf kennis met het schrijven, opnemen en monteren van een korte film. Door emoties het verhaal te laten bepalen krijgen leerlingen meer inzicht in de manier waarop emoties gebeurtenissen beïnvloeden. Leg de leerlingen uit dat ze zelf een filmpje maken waarbij emoties de reden zijn dat bepaalde gebeurtenissen plaatsvinden.

Voorbeeld: We zien een man heel boos over straat lopen en tegen een blikje aan schoppen. Terwijl hij over straat loopt komt hij een mooie vrouw tegen die vrolijk is omdat ze net een nieuwe baan heeft en dus naar hem lacht. De man wordt hierdoor ook vrolijk en lacht in zichzelf omdat hij zo boos over straat liep. Hierna loopt hij ook met een glimlach over straat. In dit verhaaltje beïnvloeden de

emoties van de hoofdpersonen de gebeurtenissen. Hierop kun je allerlei variaties maken: iemand die bang is en boos wordt op iemand die hem laat schrikken, iemand die blij is maar heel verdrietig wordt doordat ze slecht nieuws krijgt enz. Stimuleer de leerlingen om zelf ook een heel simpel verhaaltje te bedenken waarbij 2 emoties de gebeurtenissen sturen. Laat ze een storyboard van 6 plaatjes maken van dit filmpje (een storyboard is een soort stripverhaal waarin je ziet wat je ook in het filmpje zal gaan zien). Hierna zijn de leerlingen klaar om het filmpje te gaan opnemen en hierna de opgenomen beelden in de goede volgorde te zetten via een app of een montageprogramma. Voor een eenvoudige versie kun je ook aan de leerlingen vragen om de scènes in de goede volgorde op te nemen zodat montage niet meer nodig is en de beelden alleen achter elkaar afgespeeld moeten worden.

de zintuigen

inleidende spreekoefening

noot voor de leerkracht: de leerlingen kennen het woord 'zintuigen' waarschijnlijk niet, maar u kunt hen laten raden naar wat het is door tips te geven:

Wat zijn zintuigen?

Tip 1: Je hebt er vijf.

Tip 2: Je hebt er je lichaam voor nodig.

Tip 3: voor de eerste heb je je ogen nodig.

Tip 4: voor de tweede heb je je oren nodig.

Enz.

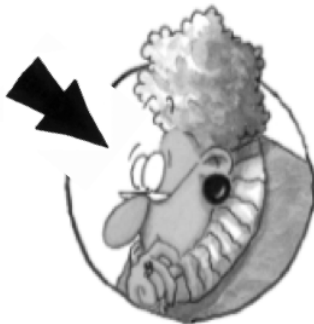
→ de geur, de tast, het zicht, de smaak, het gehoor

De leerlingen kennen de woorden voor de zintuigen waarschijnlijk niet in het Nederlands. U kunt zelf de woorden aanbrengen en ze op het bord zetten. Daarna kunt u onderstaande oefeningen maken. (bron van de tekeningen: Anders nog iets? Liedjes voor wie Nederlands leert)

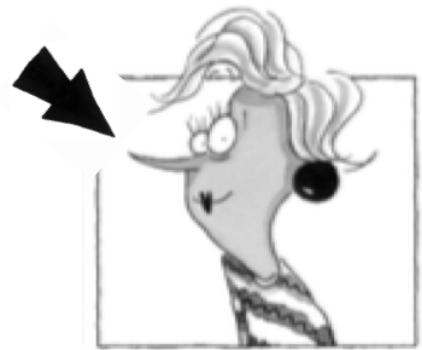
Naar welke lichaamsdelen wijst de pijn? Ken je de woorden in het Nederlands?

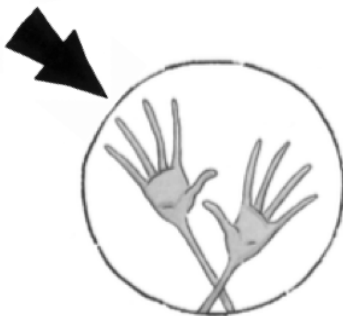
het

het

de

de

de

Welk zintuig kun je nu verbinden met deze lichaamsdelen?

Kies uit de woorden hieronder.

Trek een pijl van het woord naar de juiste tekening.

de geur

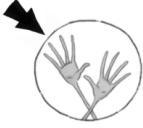
de tast

het zicht

de smaak

het gehoor

Ken je ook de werkwoorden? Vul ze in in de laatste kolom.

lichaamsdelen	zintuigen	werkwoorden
het oor 		
het oog 		
de neus 		
de vingers 		
de tong 		

Monsieur Expert is één van de personages uit de voorstelling. Hij kan alles herstellen (repareren). Dit is zijn reclameslogan: “Voor al je problemen, groot en klein, moet je bij Monsieur Expert zijn. Een probleem van hart of hoofd. Ik help jou, dat is beloofd.”

Hij helpt Zaza om vrienden te vinden, maar ook mevrouw Kabuta is een heel goede klant van hem. Hieronder zie je een telefoongesprek tussen Monsieur Expert en Mevrouw Kabuta. Maar wie zegt wat, denk je? Trek een streep van de zinnen naar de personages.

monsieur Expert

mevrouw Kabuta

- Ik weet het, ik weet het. Maar ik heb hem laten vallen. Een accidentje. Kunt u hem repareren?
- Alweer? Dat is de derde keer?
- Met monsieur Expert, goedemiddag.
- Mijn gsm is kapot.
- Dag mevrouw Kabuta.
- Wanneer komt u?
- Wanneer is dat? Tien minuutjes, oké?
- Mevrouw Kabuta! Tot uw dienst! Wat kan ik voor u doen?
- Zo snel mogelijk.
- Monsieur Expert! Enfin! Eindelijk heb ik u te pakken.
- Vijf minuutjes.
- Twee minuutjes?
- Ik ben nu nog even bezig, mevrouw Kabuta. Ik kom als ik klaar ben, oké?

Reconstrueer nu de dialoog. De zinnen van monsieur Expert staan al op de juiste plaats.

Dit zijn de reacties van mevrouw Kabuta. Schrijf het nummer van de zin op de juiste plaats in de dialoog.

1. *Wanneer komt u?*
2. *Mijn gsm is kapot.*
3. *Ik weet het, ik weet het. Maar ik heb hem laten vallen. Een accidentje. Kunt u hem repareren?*
4. *Wanneer is dat? Tien minuutjes, oké?*
5. *Monsieur Expert! Enfin! Eindelijk heb ik u te pakken.*
6. *Twee minuutjes?*

Met monsieur Expert, goedemiddag.

.....

Mevrouw Kabuta! Tot uw dienst! Wat kan ik voor u doen?

.....

Alweer? Dat is de derde keer?

.....

Ik ben nu nog even bezig, mevrouw Kabuta. Ik kom als ik klaar ben, oké?

.....

Zo snel mogelijk.

.....

Vijf minuutjes.

.....

Dag mevrouw Kabuta.

Oplossing:

Met monsieur Expert, goedemiddag.

Monsieur Expert! Enfin! Eindelijk heb ik u te pakken. (5)

Mevrouw Kabuta! Tot uw dienst! Wat kan ik voor u doen?

Mijn gsm is kapot. (2)

Alweer? Dat is de derde keer?

Ik weet het, ik weet het. Maar ik heb hem laten vallen. Een accidentje. Kunt u hem repareren? (3)

Ik ben nu nog even bezig, mevrouw Kabuta. Ik kom als ik klaar ben, oké?

Wanneer komt u? (1)

Zo snel mogelijk.

Wanneer is dat? Tien minuutjes, oké? (4)

Vijf minuutjes.

Twee minuutjes? (6)

Dag mevrouw Kabuta.

Speel de dialoog eens met een klasgenoot. Eén van jullie is monsieur Expert, de ander is mevrouw Kabuta.

Noot voor de leerkracht. Deze dialoog is ook leuk met deze interactieve werkvorm (bron: Van theorie naar praktijk):

De cursisten krijgen elk één zin uit de dialoog. Ze krijgen even de tijd om die zin te memoriseren. Daarna leggen ze het strookje op hun tafel en kijken er alleen naar als het nodig is. Ze lopen rond in de klas, herhalen hardop hun zin en gaan op zoek naar de zinnen die in de dialoog voor en na hun zin komen. Door in de juiste volgorde een rij te vormen, stellen ze de dialoog opnieuw samen.

De oefening kan ook in twee groepen gedaan worden, als een competitie. De strookjes moeten dan in twee kleuren gekopieerd worden, voor elke groep een reeks. De winnaar is het groepje dat het snelst een correcte dialoog kan samenstellen.

Spreekoefening: strookjes

Voor de leerkracht: Knip deze vragen tot strookjes en geef er elke leerling een (als u meer leerlingen dan strookjes hebt, kunt u ze gewoon dubbel kopiëren). De leerlingen lopen rond en stellen de vraag van hun strookje aan wie ze tegenkomen. Ze antwoorden ook op de vraag van hun gesprekspartner. Daarna wisselen ze hun strookjes uit en gaan op zoek naar een nieuwe partner.

Heb jij thuis een tablet? Zo ja, waarvoor gebruik je die?

Maak je soms ruzie over hoelang je op de tablet mag spelen? Met je broers of zussen? Of met je ouders?

Wat is je favoriete spelletje op de computer of op de tablet?

Heb je een gsm? Gebruik je die vaak?

Mag je thuis zo veel op de tablet spelen als je wil?

Gebruik je de computer of de tablet soms ook voor school?

Wat is je favoriete website?

Welke elektrische apparaten gebruik je thuis?

Heb je een televisie thuis? Zo ja, kijk je veel tv?

Wat is je favoriete tv-programma?

Zit je op Facebook? Waarom wel/niet?

Zit je op Instagram? Waarom wel/niet?

Spreekoefening

Noot voor de leerkracht: U kunt dezelfde vragen ook verwerken in deze AB-werkvorm waarbij de leerlingen elkaar interviewen.

A

Heb jij thuis een tablet? Zo ja, waarvoor gebruik je die?

Heb je een gsm? Gebruik je die vaak?

Mag je thuis zo veel op de tablet spelen als je wil?

Gebruik je de computer of de tablet soms ook voor school?

Heb je een televisie thuis? Zo ja, kijk je veel tv?

Zit je op Instagram? Waarom wel/niet?

B

Wat is je favoriete spelletje op de computer of op de tablet?

Maak je soms ruzie over hoelang je op de tablet mag spelen? Met je broers of zussen? Of met je ouders?

Wat is je favoriete website?

Welke elektrische apparaten gebruik je thuis?

Wat is je favoriete tv-programma?

Zit je op Facebook? Waarom wel/niet?

Woordenschat: Wat zie je op deze foto's?

Deze apparaten komen voor in de voorstelling. Ken je ze?

Noot voor de leerkracht: Voor deze oefening kunt u verschillende werkvormen gebruiken. U kunt de foto's projecteren als u daar de apparatuur voor hebt en de leerlingen de woorden op blaadjes papier geven. Zij moeten dan bij elke foto het juiste woord opsteken. U kunt de foto's en de woorden ook printen, uitknippen en ze door de leerlingen in duo's laten matchen. Bij gevorderde leerlingen kunt u gewoon de foto's laten zien en de leerlingen laten roepen wat ze zien.

de camera
het fototoestel

de friteuse

de lamp

de
microgolfoven

de mixer

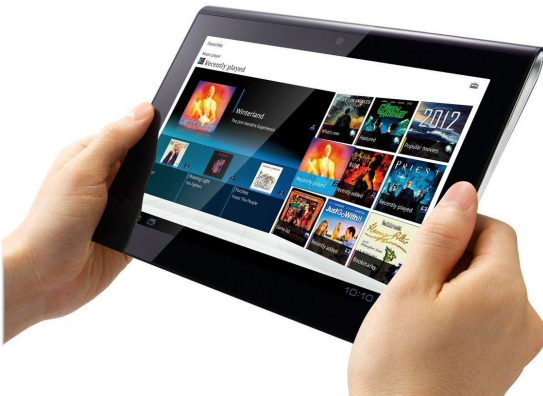
de gsm

het
scheerapparaat

de smartphone

de tablet

de wasmachine

klasgesprek over vriendschap

Heb je veel vrienden?

Zijn je vrienden jongens of meisjes? Of allebei?

Wat doe je met je vrienden?

Heb je geheimen?

Deel je je geheimen met iemand? Met wie?

Heb je een tablet?

Spreek je soms met je tablet?

Heeft je tablet een naam zoals die van Zaza?

BRONNEN EN INSPIRATIE

- Schoenaerts P. en Van Loo H., Thematische Woordenschat Nederlands voor Anderstaligen. Amsterdam, Intertaal, 2013.
- Van Dale Pocketwoordenboek NT2, 2013.
- Devos, R., Van Loo H. en Versyck E., Van theorie naar praktijk, Acco, 2009.
- Devries, J, Van Loo H., Anders nog iets? Liedjes voor wie Nederlands leert, Boom, 2014.
- www.pixabay.com
- www.freedigitalphotos.com
- www.worditout.com
- www.insciencefestival.nl/
- www.briebrieblooms.com
- <http://films.disney.nl/binnenstebuiten/info>